

I fangenskap for sin tro

– Fri til å tenke, mene og tro uten å bli straffet

«Til syvende og sist er det ikke ordene til våre fiender vi vil huske, men stillheten fra våre venner», har Martin Luther King jr. engang sagt. Ord som maner oss til å snakke – nettopp fordi det er våre venner som lider.

I 17 Byer og steder over hele landet blir det derfor arrangert fakkeltog denne høsten.

Tema er: *“I fangenskap for sin tro”*. For 83 % av verdens befolkning er det ikke selvsagt at man kan tenke, mene og tro - uten å bli straffet.

I land som Eritrea, Iran, Kina og Nord-Korea er det myndighetene som fengsler kristne og andre troende, fordi de blir sett på som trusler mot statens makt og ideologi.

Noen av dem som betaler prisen er: Amin, Milad og Alireza fra en husmenighet i Iran. Pastor Ton i Vietnam. Eller diakonen-Zhang, som ble dømt til 15 års fengsel i Nord-Korea, for å ha delt sin tro med nordkoreanske flyktninger.

I Eritrea holdes tusenvis fanget i containere i ørkenen. Vi kjenner ikke deres navn, og vet ikke om de overlever den brutaliteten de utsettes for. Men vi vet nok til å forstå at vi ikke kan være tause.

Mennesker holdes også i slaveri på grunn av sin tro. En av dem er tenåringsjenta Leah Sharibu, som for over tre år siden ble bortført av ekstremister sammen med 110 andre ungdomsskoleelever. De andre er fri, men Leah er fortsatt i fangenskap - fordi hun nektet å frasi seg sin kristne tro.

Kidnappinger skjer også i Pakistan. Men her er det en og en jente som plukkes ut til et liv i fangenskap gjennom tvangsgiftemål og tvangs-konvertering. Fortvilelsen er lammende for kristne og hinduistiske familier som ser sine døtre forsvinne inn i slaveliknende forhold, og enda mer fortvilende når rettsapparatet gir kidnapperen medhold.

Usynlig for statistikken er alle dem som holdes i fangenskap i egne hjem, der fangevokterne er deres egen familie. Når familiens ære trues, ved at et medlem forlater familiens tro, brukes ofte vold og fangenskap for å tvinge vedkommende tilbake.

Eksemplene er ulike, men realitetene de samme: Der trosfriheten blir krenket, kan konsekvensene av å leve ut sin tro - bety et liv i fangenskap.

Det at vi i Norge lett tar trosfriheten for gitt, betyr ikke at vi har rett til å overse når denne rettigheten krenkes for andre.

I innledningen til FNs *Verdenserklæring om menneskerettigheter* trekkes også individet – deg og meg – fram og tildeles ansvar.

Alle land har et ansvar for å overholde menneskerettighetene. Vi er glade for at den nyvalgte regjeringen i sin regjeringsplattform har forpliktet seg selv på å arbeide mot:

«menneskerettighetsbrudd, med særlig vekt på ytrings-, tros- og forsamlingsfrihet».

De vil også: *«styrke demokratiets stilling i verden gjennom å støtte opp under uavhengige domstoler, frie medier, fagforeninger og øvrig sivilsamfunn».*

Vi anerkjenner den innsatsen norske politikere allerede gjør. Men det er avgjørende at det politiske Norge arbeider systematisk, langsiktig og målbevisst for å styrke tros- og livssynsfriheten videre, **og det er viktig at man er klar over i hvilket omfang disse frihetene brytes.**

Vi går ikke i fakkeltog fordi vi mener at trosfrihet skal fremmes på bekostning av andre menneskerettigheter. Vi ber heller ikke om særbehandling for kristne i norsk utenrikspolitikk eller bistandsarbeid. Men - vi må minne om at selv om kristne kirker og institusjoner har hatt stor makt i Vesten, er den vanligste representanten for kristne i verden i dag en fattig kvinne i Asia eller Afrika – uten politisk eller religiøs makt.

Vi vil ikke fremme motsetninger mellom ulike religioner. Tvert imot ser vi ofte at mennesker som selv sitter fengslet på grunn av sin tro, også hever sin stemme for medfanger med annen religiøs tilhørighet. Et modig eksempel er den vietnamesiske menneskerettighetsadvokaten Nguyen Bac Truyen. Han har fortsatt sin aktivisme for andre, selv om han holdes fengslet i et av Vietnams mest brutale fengsler.

Likevel – det har stor betydning for fanger som Truyen i Vietnam og Leah i Nigeria at vi i Norge lar oss engasjere. At vi anerkjenner den uretten som begås mot dem som lever i fangenskap for sin tro. Selv om realitetene er så rå, og selv om dette skjer i land med svært komplekse konflikter og maktforhold.

Vi kan nå ut til noen fanger og deres familier med brev og oppmuntringer. Vi kan vise at vi deler deres tro eller deler den verdien at trosfrihet er verdt å kjempe for. I møte med hjernevasking og tvang, kan det være helt avgjørende for å holde ut. Vi kan ikke her og nå hindre all trosforfølgelse. Men vi kan jobbe for å unngå at vår likegyldighet gjør byrden tyngre å bære. For oss som har vår ytre frihet i behold, vokser vår indre frihet når vi strekker oss ut over oss selv.

Så på vegne av fakkeltogskomiteen, og Åpne Dører og Stefanusalliansen: takk for at dere stilte opp her i kveld!